

Stortingets næringskomité

Vår dato:	13.10.2024
Deres dato:	[Deres dato]
Vår referanse:	Vår ref
Deres referanse:	Deres ref

Høringsvar til kap. fordelt næringskomiteen i Statsbudsjettet 2025

NHO Reiseliv takker for muligheten til å gi våre kommentarer til neste års statsbudsjett. Vi er den største arbeidsgiver- og næringsorganisasjonen for reiselivet i Norge med over 3 800 medlemsbedrifter innen overnatting, camping servering, opplevelser, kultur, bilutleie og destinasjonsselskaper.

De viktigste punktene for NHO Reiseliv i neste års budsjett er

- at forsøk med turistskatt fullstendig unntar hotell og overnatting som anbefalt i NOU 2023:10 Leve og oppleve
- at eksportsatsningen på reiseliv kommer i gang med de anbefalte tiltakene
- at markedsføringen av Norge tilføres midler som utgjør en de facto styrking.

Programområde 17 – reiselivsnæringen og besøksbidrag

Regjeringen skriver at den "vil i 2025 fortsette arbeidet som skal sikre at kommunene får juridisk handlingsrom til å kunne kreve inn besøksbidrag." NHO Reiseliv vil på det sterkeste advare mot en ny kommunal skatt på hotell, som vil forverre rammebetingelsene og konkurransevilkårene for lønnsomt og verdiskapende norsk reiseliv. Dette er samme standpunkt som NOU 2023:10 Leve og oppleve, som undersøkte fellesgodefinansiering; hotell bør unntas fra skattlegging. En skatt på hotell har den dobbelt uheldige effekten at den rammer overnattingsbedriftene, som i dag allerede betaler alle vanlige skatter og avgifter, og for renovasjon, toaletter og parkering for sine gjester, mens turister som overnatter eller besøker på andre måter, slipper å betale. NOUen anbefalte en løsning der besøksbidraget legges på transportleddet, som cruise og gjennomgangstrafikk – som ofte er det som skaper overturisme og overbelastning. Regjeringen har som ambisjon å øke norsk eksport av reiselivsnæringen. Da kan den ikke øke skattene på den oversiktlige og regulerte delen av næringen som ikke skaper utfordringer.

I Hurdalserklæringen åpner regjeringen for pilotprosjekt knyttet til besøksbidrag og NHO Reiseliv vil anbefale å gjennomføre slike piloter i Norge før det innføres en generell adgang til besøksbidrag". NHO Reiseliv støtter at det kan gjøres forsøk med en avgift på forurensingsleddet innen bil, bobil, cruise og buss. Et pilotprosjekt for besøksbidrag bør løse de utfordringer som finnes og bidra til å styre besøksstrømmer. En ny hotellskatt gjør ikke dette.

Det er også helt vesentlig at et besøksbidrag forvaltes lokalt via en stiftelse eller et fond for forvaltning av midlene, og ikke gå rett i kommunekassen for å finansiere vanlige tjenester, slik

som for eksempel eiendomsskatten gjør i dag. Pengene må heller ikke erstatte midler som kommunen i dag bruker på tilrettelegging og vedlikehold.

Oppfølging av «Hele Norge eksporterer» (Kap. 940, post 70)

Regjeringen har gjort økt eksport til en viktig målsetting. NHO Reiseliv er positive til at eksportreformen «Hele Norge eksporterer» med Nasjonalt eksportråd og midler til de strategiske eksportfremmesatsingene videreføres.

Nasjonalt eksportråd la frem sitt forslag til eksportsatsing på reiseliv i april 2024 og NHO Reiseliv venter fortsatt på oppfølgingen fra Regjeringen. Innholdet i denne satsningen er utviklet av NHO Reiseliv, Virke, Norsk Reiseliv, NHO Luftfart, Fellesforbundet m.fl. i samspill med reiselivsbedrifter i hele landet. Den er derfor bredt forankret i næringen, og næringen har klare forventninger om at regjeringen leverer på tiltakene. I forslaget ligger viktige og gode tiltak som treårige markedssatsinger, risikoavlastning for internasjonale kongresser og arrangementer, Norgesspesialistprogram og et kompetanseprogram. Det er viktig at dette arbeidet kommer i gang, da det vil ha positiv effekt på norske reiselivsbedrifters eksport- og konkurransevne.

I sum er forslagene relativt rimelig for myndighetene, samtidig er den økonomiske oppsiden stor. Eksempelvis vil en risikoavlastning til internasjonale kongressene bidra til betydelig meromsetning for bedrifter innen handel, service, overnatting og servering. I tillegg er markedsføringsverdien av Norge stor. Mange av de store internasjonale kongressene er dessuten viktige for å vise frem norsk teknologi og for å koble akademia og våre fag- og forskningsmiljøer tettere på verden.

Nasjonalt eksportråd foreslår direkte eksportfremmende tiltak med en bevilgning på 40 mill. kr pr år med satsinger over minimum tre år i perioden 2025-2030, supplert med egenbidrag fra næringen.

- **NHO reiseliv ber om at de foreslåtte tiltakene med tilhørende bevilgning i eksportsatsingen igangsettes.**

Internasjonal markedsføring (Kap. 2421, post 74)

Regjeringen foreslår en økning i bevilgningen til internasjonal markedsføring av Norge som reisemål til Innovasjon Norge som økes med 10 mill. kroner til 205 mill. kroner. Økningen er marginal og blir spist opp av lønns- og prisvekst. Internasjonal markedsføring har også blitt dyrere da mange av kostnadene går til internasjonale innkjøp og drift av Innovasjon Norges utekontorer, grunnet en svakere norsk krone.

NHO Reiseliv mener at de øremerkede midlene til markedsføring av Norge som reisemål bør i størst mulig grad gå til dette formålet.

- **Bevilgningen til internasjonal markedsføring av Norge som reisemål (Kap. 2421 Post 74) bør økes med 50 mill. kroner til 245 mill. kroner for å øke verdiskapningsevnen i norsk reiselivsnæring**

Rekrutteringskampanje til Restaurant- og matfagene: Tidligere Kap 1100 post 21

I Næringsdepartementets budsjett for 2021, ble det satt av 2 millioner til en rekrutteringskampanje for restaurant- og matfagene. En søknadsbasert utvelgelsesprosess, førte til en utvidelse av NHO Reiselivs allerede eksisterende kampanje, Smak deg frem. I revidert nasjonalbudsjett for 2023 ble det tildelt 500.000 kroner til rekrutteringskampanjen. Prosjektet nyter bred oppslutning fra bla. partene i arbeidslivet. De ekstra midlene ble tildelt under landbruksdepartementets disposisjonspost for spesielle driftsutgifter. Vi håper den økonomiske støtten rundt rekrutteringsarbeidet vil bli en fast post hos LMD. Å få Landbruks- og matdepartementet med på spleiselaget, har utvidet kampanjen samtidig som vi kan nå ut til langt flere av våre målgrupper.

- **Vi ber derfor om 2 millioner kroner i neste års statsbudsjett for å sikre rekrutteringen til mat- og måltidsnæringen.**

Ny reisegarantiordning (Programkategori 11.30)

En samlet bransje har ventet over 1000 dager på en ny reisegarantiordning som sikrer både forbrukerne og næringen. Regjeringen fikk i 2021 overlevert rapporten fra det offentlige oppnevnte Reisegarantiutvalget» som har anbefalt en ny innretning på reisegarantiordningen, en innretning som er godt mottatt av en samlet reiselivsnæring. Etter overleveringen har ingenting skjedd da Regjeringen har ventet på EUs nye pakkereisedirektiv som ble lagt frem i slutten av november 2023. Her går det nå tydelig frem at det opp til de nasjonale myndighetene å opprette en hensiktsmessig garantiordning uten at man legger konkrete føringer på innretningen. På grunn av dagens innretning opplever livskraftige aktører innen reiselivsnæringen betydelige utfordringer og urettferdige økonomiske byrder som truer bedriftenes eksistens og vekstmuligheter.

- NHO Reiseliv ber om at innretningen som er anbefalt i Reisegarantiutvalgets rapport legges til grunn å få på plass en ny reisegarantiordning og at dette arbeidet prioriteres.

Flere filmproduksjoner i Norge (Kap. 334, post 72)

I budsjettforslaget fremgår det at rammen for filminsentivordningen for 2025 er på 130 mill. kroner, inkludert nye og tidligere tilsagn. Det betyr i praksis at ordningen er nær halvert i løpet av regjeringsperioden. Foreløpig tilgjengelige friske midler for 2025 vil være om lag 60 mill. kroner. NHO Reiseliv mener at det er svært uheldig at regjeringen ikke prioriterer å ha en konkurransedyktig filminsentivordning da Norges konkurranseevne blitt svekket og fører til at vi mister både norske og utenlandske innspillinger til andre land med bedre og mer forutsigbare ordninger.

- NHO Reiseliv ber regjeringen fremme forslag om å forbedre Insentivordningen for film- og serieproduksjoner gjennom at ordningen gjøres regelstyrt. Subsidiært må rammen styrkes betraktelig

Vennlig hilsen
NHO Reiseliv